

*Jaarvergadering KNZV Limburg
Maasniel 6 april 2024*

Samenwerking Muziekverenigingen

Toon Peerboom

Waar ga ik het over hebben

Introductie

Enkele ervaringen

Veranderingen in de context

Toekomstontwikkeling

Samenwerking

Discussie

Disclaimer:
Wat nu volgt is niet
allemaal nieuw!
(2017, 2018)

Toon Peerboom

TU/e

Canta
Young

The logo for Canta Young, featuring the words "Canta" and "Young" in a purple, handwritten-style font. Between the words are two simple line drawings of smiling faces, one with a bow in its hair, flanked by musical notes.

Enkele ervaringen

- De bijdrage van de vereniging aan de samenleving
- Het werven van nieuwe leden
- De relatie met het publiek/de omgeving
- **2018 -> 2024: aantal koren -14% / zangers -22%**

Veranderingen in de context

De 5 i's

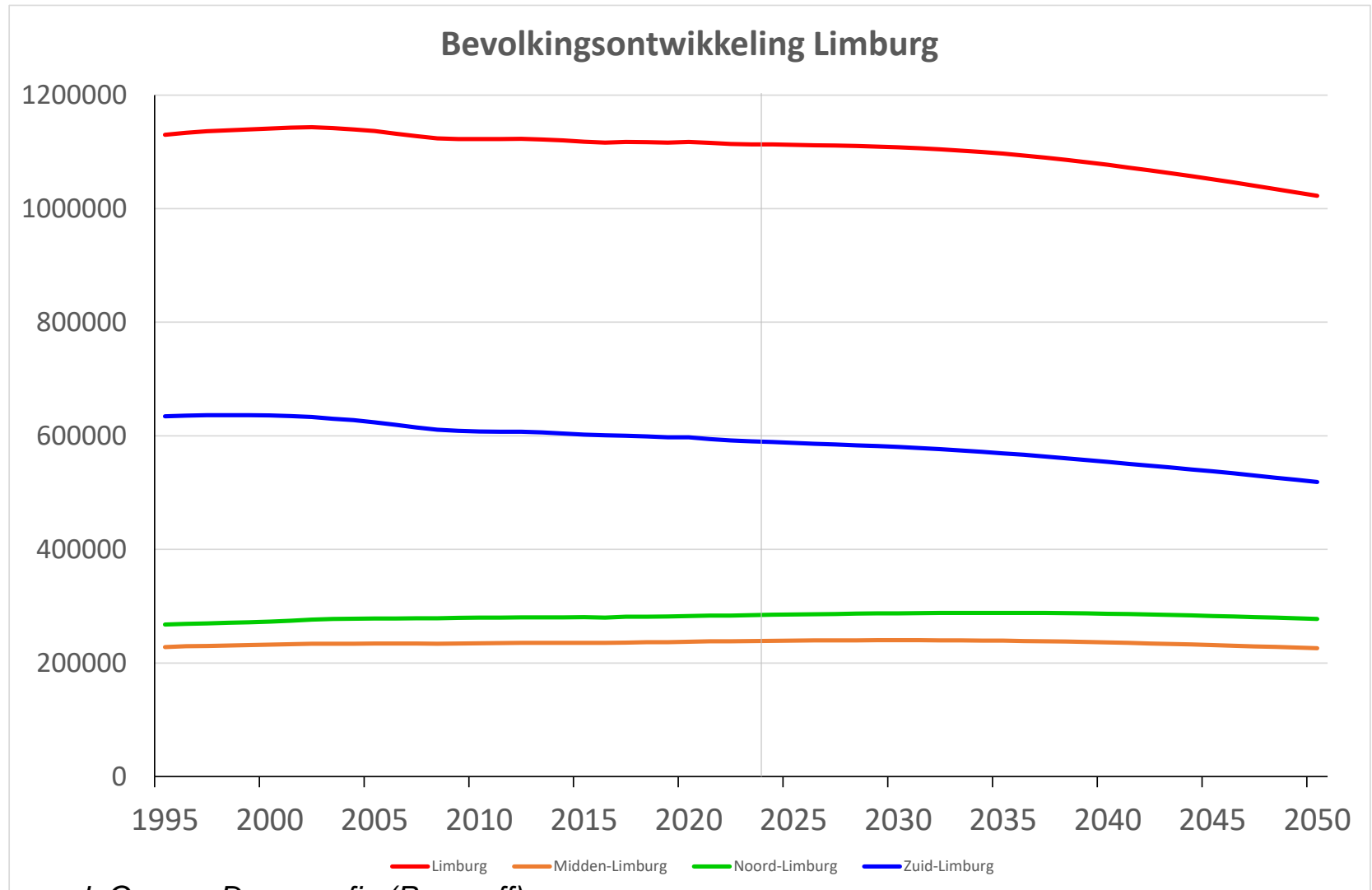
Maatschappelijke ontwikkelingen: de 5 i's (SCP)

- Individualisering
- Informalisering
- Informatisering
- Internationalisering
- Intensivering

**Alles
verandert,
en steeds
sneller!**

Limburg krimpt

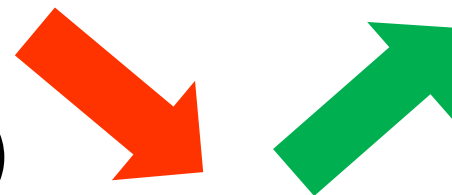
Maar ... vergrijst ook

Limburg krimpt [%]:

	2024 t.o.v. 1995	2050 t.o.v. 2024
• Limburg	-1,5	-8,1
• Noord	+6,4	-2,5
• Midden	+4,9	-5,4
• Zuid	-7,2	-11,9

Maar de vergijzing neemt toe!

(2020 -> 2040: >60j +13%; >75j +69%)

Er speelt veel

Maatschappelijk - Individu i.p.v. collectief

- Leefstijl

Politiek

- Participatiesamenleving

- Terugtrekken overheid/meer markt

Effecten

- Wijken/kerken/scholen/...

- Verenigingen

Aansluiting

- Aanpassing

- Jonge generaties: behoeften jongeren?

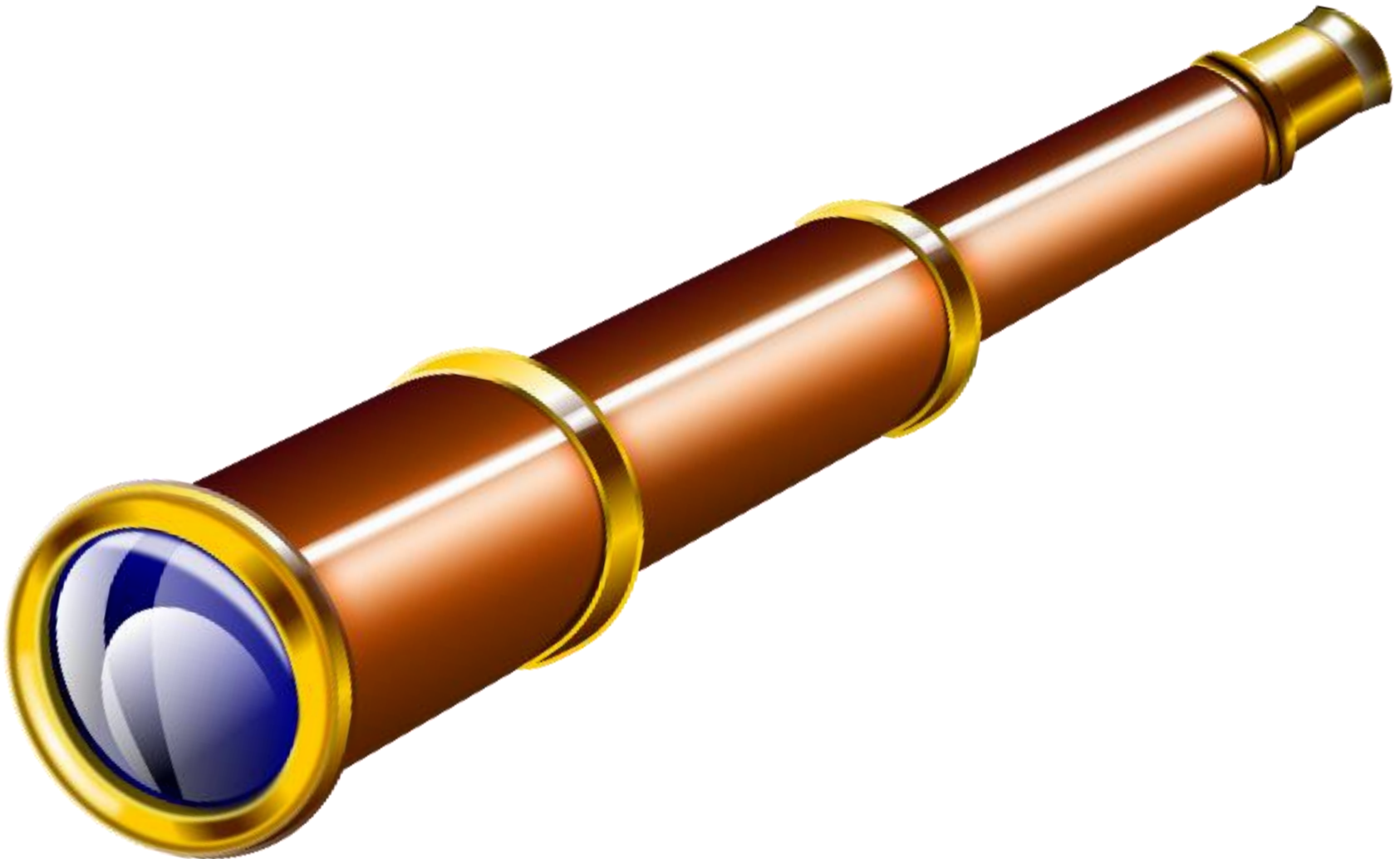
- Educatie en participatie

Verbinding

- Samenwerking andere partijen
(muziekverenigingen, culturele partners,
maatschappelijke partners)

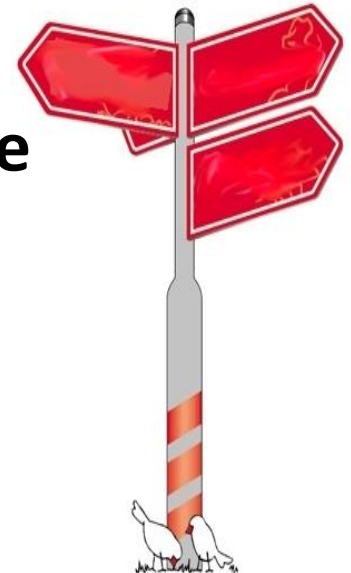

Toekomstontwikkeling

De 4 hoofdvragen

- Wat de bijdrage van je vereniging aan de samenleving?
- Hoe kom je aan leden en waarom zou men lid (of actief) worden van je vereniging?
- Wat vind het publiek/de omgeving van je vereniging en waarom zouden ze naar je concert komen?
- Waarin onderscheiden we ons?

Wat is de bijdrage?

Belangrijkste doel vereniging is niet de muziek, maar de ontwikkelingsmogelijkheden van de leden en de bijdrage aan de samenleving

Vragen

- Wat wil je voor een vereniging zijn?
- Waar wil je over 10 jaar staan?
- Wat heb je daarvoor nodig?

**De toekomst ligt voor ons,
niet achter ons.**

Waarom lid worden?

Lid worden: motieven

- Ontplooiing (beleving, ontdekking)
- Erkenning (beloning, waardering)
- Sociaal contact (gelijkgezindheid, gezamenlijkheid)

Vragen die spelen

- Wat heb ik eraan en wat kost het me?
- Kan ik mij ontwikkelen?
- Wat wordt van mij verwacht?
- Word ik geaccepteerd?
- Kan ik mij meten met anderen?

Hoe ziet men het koor?

Communicatie

- Identiteit: wie zijn we?
- Imago: hoe zien ze ons?
- Waarom komt men naar ons luisteren?

Samenwerking

Waarom?

**Waarom zou je willen
samenwerken?**

Waarom?

Waarom samenwerken?

- Meer impact en synergie (samen sterker)
- Efficiency (kosten besparen)
- Kwaliteit (niveau verhogen)
- Richting geven aan de toekomst
- Groter bereik in de omgeving (van lokaal naar regionaal)
- Schaalvoordeel (ledenbestand op peil houden)
- Financiën (meer leden, donateurs, sponsors, subsidies)
- Slagkracht (bestuurlijk – organisatorisch)
- Innovatie (creativiteit, vernieuwing, nieuwe inzichten)
- Praktisch (uitwisseling kennis, leren van elkaar, afstemming)
- Huisvesting
- Sfeer

Waarom niet?

**Maar wat houdt
samenwerken dan tegen?**

Waarom niet?

Wat houdt samenwerking tegen?

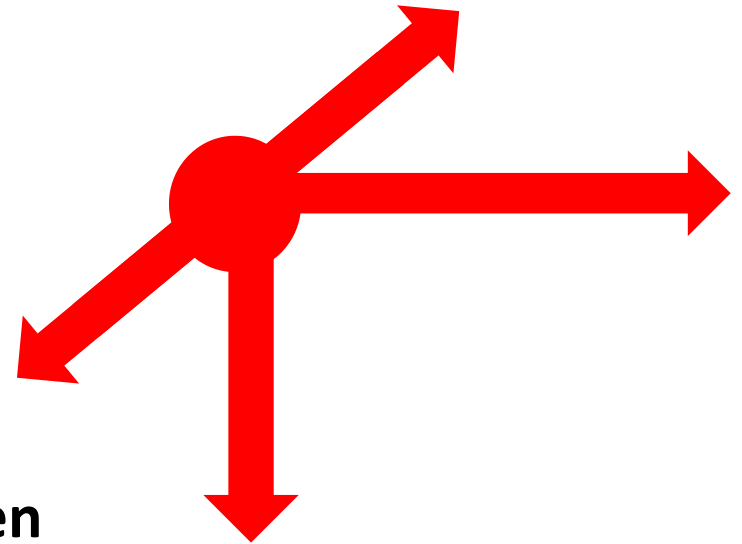
- Cultuur- en organisatieverschillen (angst voor verlies identiteit, binding en herkenbaarheid)
- Niveauverschillen (muziek en bestuur)
- Verschil in belang en visie
- Schaalvergroting en nivellering zijn bedreigend
- Persoonlijke aspecten (ego's, angst, niet willen, onderling wantrouwen, verouderd denken, oud zeer, ...)
- Lastige communicatie
- Delen van financiën
- Onwetendheid en onbekendheid (angst voor het onbekende)
- Geografische afstand, dorps/wijk- en gemeentegrenzen

Strategische richtingen

Drie hoofdrichtingen

- Stoppen
- Doorgaan zoals nu
- Verdieping (specialisatie)
- Verbreding (differentiatie)

Principiële keuze m.b.t. samenwerken

- Op eigen kracht (zelfstandigheid)
- I.s.m. anderen (project/alliantie)
- Samenvoeging met anderen (fusie)

Probeer het eens

Van één activiteit naar meerdere (differentiatie)

- Zang (van mannenkoor naar mannenkoor + jeugdkoor)
- Muziek (van harmonie naar harmonie + koor)
- Culturele vereniging (muziek + toneel)
- Omni-vereniging (muziek + sport)

Je kunt samenwerking uitproberen, bijvoorbeeld

- Samen een concert geven
- Samen een concertreis maken
- Samen gaan repeteren

Van eenmalig naar ...

Tijdelijke samenwerking

- Project

Continue samenwerking

- Een federatie of een alliantie (kan overgangsmodel zijn)
- Delen van bijv. financiële administratie of inkoop
- Een gezamenlijke nieuwe stichting

Fusie

- Fusie door concentratie van zeggenschap
- Vermogensrechtelijke fusie
- Juridische fusie

Opties in een matrix

	zelfstandig	eenmalig project	continue samenwerking	fusie
stoppen				
doorgaan zelfde weg				
verdiepen/ specialisatie				
verbreden/ differentiatie				

Een invulling

	zelfstandig	eenmalig project	continue samenwerking	fusie
stoppen	-	-	-	-
doorgaan zelfde weg	HANDHAVEN	SAMEN 'N PROJECT	SAMEN KOORSCHOLING	NIEUWE VERENIGING
verdiepen/ specialisatie	FOCUS	SAMEN SPECIAAL CONCERT	SAMEN SPECIALE CONCERTSERIE	'N NIEUW SPECIAAL KOOR
verbreden/ differentiatie	'N TWEEDE KOOR ERBIJ	SAMEN CONCERT MEER STIJLEN	SAMEN 'N SPECIAAL KOOR	MEER SPECIALE KOREN

Strategische afweging

Voordat je gaat samenwerken: weet wat je wil (bewustwording)

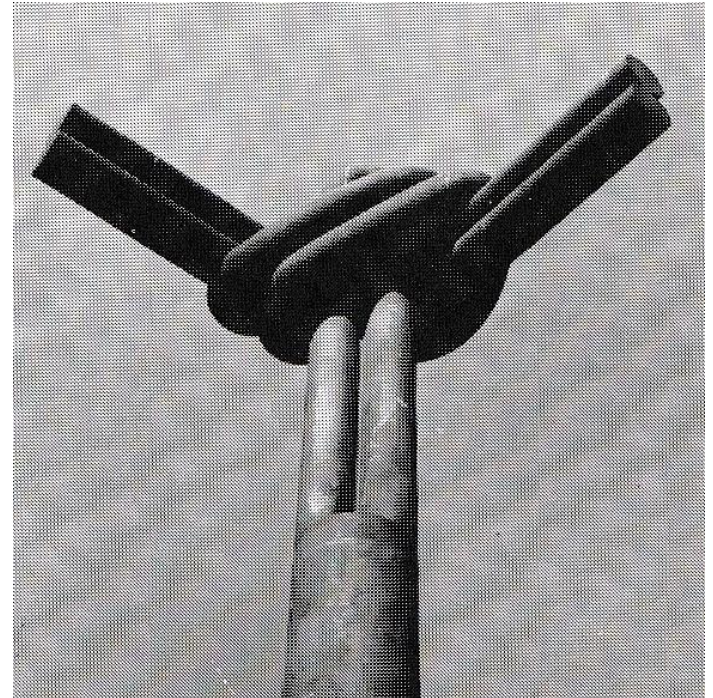
- Waar staan we? (SWOT)
- Wat willen we? (missie/visie)
- Wat kunnen we? (opties)
- Wat is de meerwaarde?
- Wat doen we? (besluitvorming)

Fusieprocessen

Thema's fusieprocessen

- De voorbereiding
- Fusie richt zich op de toekomst
- Fusie is een project
- Gelijkwaardigheid fusiepartners
- Communicatie
- Laat een fusieproces begeleiden
- Praktische aspecten
- Lessen uit de praktijk

Tot slot

Blijf je doen zoals je altijd hebt gedaan, blijft alles hetzelfde.

Individualisering zal niet stoppen, denk na over het antwoord.

Ga stap voor stap op zoek naar nieuwe generaties.

Wat kun je met de groeiende grijze golf?

Blijf vragen: “WAAROM?”

Samenwerken betekent samen iets nieuws creëren.

Zangvereniging: het gaat om zingen maar ook om samen.

De toekomst maak je als koor samen, niet (alleen) als bestuur.

Discussie

toon.peerboom@planet.nl